

OBSAH

Úvod	12
I. Výklad k zákonu o účetnictví	14
1. Legislativní úprava účetnictví v České republice a navazující právní předpisy pro podnikatele	14
1.1 Zákon o účetnictví.....	14
1.2 Prováděcí vyhláška k podvojnému účetnictví pro podnikatele	17
1.3 České účetní standardy	18
1.4 Vazba účetnictví na obchodní právo	19
1.5 Vztah zákona o daních z příjmů k účetnictví.....	21
2. Vymezení účetních jednotek a jejich členění do kategorií	27
2.1 Účetní jednotky a vedení podvojného účetnictví podnikatelů	27
2.2 Členění účetních jednotek do kategorií - účetní povinnosti a osvobození	29
2.2.1 Kategorie účetních jednotek.....	29
2.2.2 Základní účetní povinnosti účetních jednotek podle kategorií a případné úlevy	33
3. Základní účetní povinnosti a zásady při vedení podvojného účetnictví ...	35
3.1 Základní povinnosti při vedení podvojného účetnictví.....	35
3.2 Účetní metody, účetní principy a zásady.....	37
4. Účetní období a zdaňovací období	42
4.1 Účetní období.....	42
4.2 Zdaňovací období.....	45
5. Povinnost vedení účetnictví, otevírání a uzavírání účetních knih.....	47
5.1 Povinnost vedení účetnictví (vznik a zánik)	47
5.2 Otevírání účetních knih	49
5.3 Uzavírání účetních knih	50
6. Rozsah vedení účetnictví a účetní knihy.....	52
6.1 Rozsah vedení účetnictví.....	52
6.2 Účetní knihy a účtové rozvrhy v soustavě podvojného účetnictví.....	54
7. Účetní závěrka a rozsah sestavení účetní závěrky	55
Typy účetních závěrek	56
8. Účetní záznamy, účetní doklady a další písemnosti	58
8.1 Účetní záznamy	58
8.2 Účetní doklady	62
8.3 Úschova účetních písemností a dalších účetních záznamů	64

9. Oceňování v účetnictví	66
9.1 Obecně.....	66
9.2 Ocenění k okamžiku uskutečnění účetního případu (v průběhu roku)....	66
9.3 Ocenění k rozvahovému dni	69
10. Inventarizace majetku, závazků a průkazné dokládání ztrát aktiv	72
10.1 Pojem inventarizace	72
10.2 Periodické a průběžné inventarizace	75
10.3 Inventarizační rozdíly	76
10.4 Průkazné doložení ztrát, zničení a likvidace majetku	77
11. Odpovědnost za vedení účetnictví a pokuty (sankce) za porušení zákona o účetnictví.....	79
II. Účetní metody a postupy účtování při vedení podvojného účetnictví podnikatelů	83
1. Charakteristika vyhlášky o vedení podvojného účetnictví pro podnikatele.....	83
1.1 Předmět prováděcí vyhlášky	83
1.2 Účetní jednotky podléhající vyhlášce	83
1.3 Struktura a obsah prováděcí vyhlášky	84
2. Struktura směrné účtové osnovy pro podnikatele podle vyhlášky a účtový rozvrh	85
2.1 Členění a formální uspořádání směrné účtové osnovy pro podnikatele	85
2.2 Účtový rozvrh účetní jednotky	87
3. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek (stálá aktiva)	101
3.1 Třídění a vykazování dlouhodobého hmotného majetku v účetnictví ...	101
3.2 Pozemky, stavby a technické zhodnocení.....	104
3.2.1 Nemovité věci.....	104
3.2.2 Právo stavby	106
3.2.3 Den uskutečnění převodu vlastnictví k nemovité věci	108
3.2.4 Technické zhodnocení staveb a jiného dlouhodobého majetku	109
3.2.5 Uvedení dlouhodobého hmotného majetku do užívání a zařazení do aktiv	111
3.3 Dlouhodobý nehmotný majetek	112
3.3.1 Vymezení, třídění a vykazování dlouhodobého nehmotného majetku v účetnictví.....	112
3.3.2 Povolenky na emise a preferenční limity	116

3.4	Vlastnické právo a ekonomické vlastnictví dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku v účetnictví.....	119
3.5	Ocenění dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku	121
3.5.1	Ocenění pořizovací cenou	121
3.5.2	Ocenění vlastními náklady.....	126
3.5.3	Ocenění reprodukční pořizovací cenou	126
3.6	Pořízení, odpisování a vyřazení dlouhodobého majetku.....	127
3.7	Prodej - nákup - pacht obchodního závodu	136
3.7.1	Nákup obchodního závodu (z pohledu kupujícího)	136
3.7.2	Prodej obchodního závodu (z pohledu prodávajícího)	141
3.7.3	Pacht obchodního závodu.....	142
3.8	Analytická evidence dlouhodobého majetku	143
4.	Zásoby	144
4.1	Obecná část.....	144
4.2	Oceňování zásob	146
4.2.1	Nakupované zásoby	146
4.2.2	Zásoby vytvořené vlastní činností.....	147
4.2.3	Testování na snížení hodnoty zásob	149
4.3	Způsoby a postupy účtování zásob	150
4.3.1	Způsob A evidence zásob	150
4.3.2	Způsob B evidence zásob.....	151
4.3.3	Inventarizace a manka a škody.....	152
5.	Dlouhodobý a krátkodobý finanční majetek (cenné papíry, podíly, směnky, zlato a drahé kovy)	155
5.1	Klasifikace cenných papírů v účetnictví a jejich zachycení v účetnictví	155
5.2	Ocenění cenných papírů a obchodních podílů.....	159
5.2.1	Ocenění cenných papírů a podílů k okamžiku pořízení, resp. nabytí.	160
5.2.2	Ocenění cenných papírů a podílů ke konci rozvahového dne	161
5.3	Způsob vypořádání rozdílu z ocenění k rozvahovému dni	164
5.3.1	Cenné papíry k obchodování a ostatní (realizovatelné) cenné papíry	164
5.3.2	Vypořádání rozdílu z ocenění ekvivalencí u majetkových účastí	165
5.4	Účtování a vykazování výnosů z cenných papírů a podílů	168
5.4.1	Výnosy z majetkových cenných papírů a podílů	168
5.4.2	Výnosy (úroky) z dluhových cenných papírů	169
5.5	Praktická část - účtování o cenných papírech	170
5.6	Směnky.....	172
5.6.1	Směnky - jejich oceňování ke dni nákupu či vystavení směnky k rozvahovému dni.....	173

5.6.2	Prodej, resp. postoupení směnek, eskont a úročení	174
5.7	Zlato, drahé kovy a drahé kameny	177
6.	Zúčtovací vztahy – pohledávky a závazky	177
6.1	Obecná část	177
6.2	Oceňování pohledávek a závazků	179
6.3	Zánik závazků a pohledávek	180
6.4	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	180
6.5	Dohadné účty aktivní a pasivní	182
6.6	Účetní opravné položky k pohledávkám po lhůtě splatnosti	185
6.7	Zákonné opravné položky k pohledávkám po splatnosti a odpis pohledávek.....	186
6.7.1	Základní východiska pro daňový postup při odpisu a tvorbě zákonných opravných položek	186
6.7.2	Odpis pohledávek	187
6.7.3	Základní režimy pro tvorbu a čerpání zákonných opravných položek k pohledávkám vzniklých v letech 1994 až 2018.....	189
6.7.4	Tvorba a čerpání zákonných opravných položek k nepromlčeným pohledávkám vzniklých po roce 2013.....	189
6.8	Vklady pohledávek do dceřiné společnosti	194
7.	Náklady, výnosy a jejich časové rozlišení	196
7.1	Náklady, výnosy a výsledek hospodaření	196
7.2	Časové rozlišení nákladů a výnosů	197
7.2.1	Obecná část	197
7.2.2	Časové rozlišení nákladů a výnosů	198
8.	Rezervy	203
8.1	Obecná část	203
8.2	Zákonné rezervy	205
8.3	Účetní rezervy	211
8.4	Účtování o rezervách	213
9.	Pokles hodnoty majetku (úprava hodnot aktiv)	213
10.	Kurzové rozdíly – ocenění majetku v cizích měnách	217
10.1	Obecná část	217
10.2	Druhy používaných kurzů v průběhu účetního období	217
10.3	Účtování kurzových rozdílů	220
10.3.1	Účtování kurzových rozdílů v průběhu účetního období	220
10.3.2	Účtování kurzových rozdílů při uzavírání účetních knih	221
10.4	Příklady účtování kurzových rozdílů	223

11. Účtování mezd, zdravotního a sociálního pojištění.....	225
12. Přijaté dotace, dary a jejich účtování	226
13. Daň z přidané hodnoty	231
13.1 Obecná charakteristika DPH a účtování	231
13.2 Účtování uskutečněných zdanitelných plnění a záloh	233
13.3 Cizí měna při účtování o DPH	234
14. Finanční leasing hmotného majetku a nájemné (z pohledu nájemce)	236
15. Účtování v kapitálových společnostech	242
15.1 Vymezení základních pojmů	242
15.2 Účtování při vzniku obchodní společnosti (zahajovací rozvaha a zakládací náklady)	243
15.3 Peněžité a nepeněžité vklady do kapitálových obchodních společností.....	244
15.3.1 Peněžité vklady do kapitálových obchodních společností.....	244
15.3.2 Nepeněžité vklady do kapitálových obchodních společností	245
15.3.3 Zvyšování základního kapitálu u kapitálových obchodních společností	249
15.3.4 Emisní ážio a příplatky mimo základní kapitál	252
15.4 Snižování základního kapitálu.....	253
15.5 Rozdělování zisku a jiných vlastních zdrojů u kapitálových společností	254
15.6 Záloha na podíl na zisku a její účtování a vykazování.....	256
15.7 Výsledek hospodaření minulých let.....	258
16. Účtování individuálního podnikatele	259
17. Splatná a odložená daň z příjmů.....	260
17.1 Obecně.....	260
17.2 Splatná daň z příjmů a rezerva na daň z příjmů	261
17.3 Odložená daň z příjmů.....	262
17.4 Účtování daně z příjmů ve veřejných obchodních společnostech.....	270
III. Účetní závěrka a uzavírání účetních knih	272
1. Uzavírání účetních knih a daň z příjmů.....	272
1.1 Postupy při uzavírání účetních knih	272
1.2 Otvírání a uzavírání účetních knih	274

2. Účetní závěrka	275
2.1 Vymezení účetní závěrky, druhy účetních závěrek a rozvahový den.....	275
2.2 Obsah a rozsah řádné účetní závěrky	277
2.3 Rozvaha a výkaz zisku a ztráty.....	279
2.3.1 Obecné vymezení rozvahy a výkazu zisku a ztráty, rozsah a formální pravidla pro jejich sestavování	279
2.3.2 Události po rozvahovém dni upravující údaje výkazů za běžné období.....	283
2.3.3 Srovnatelnost za běžné a minulé účetní období v účetních výkazech.....	284
2.3.4 Účetní výkazy s vazbou položek na účtovou osnovu (rok 2018)	287
2.4 Příloha k účetní závěrce	299
2.4.1 Obecně	299
2.4.2 Rozsah a struktura přílohy pro podnikatele.....	301
2.4.3 Obsah přílohy pro podnikatele	302
2.5 Přehled o změnách vlastního kapitálu	316
2.6 Přehled o peněžních tocích	318
2.7 Sestavení a odevzdání účetní závěrky.....	318
3. Výroční zpráva – obsah, způsob zveřejnění a audit	320
3.1 Výroční zpráva a její obsah u malých a středních účetních jednotek.....	320
3.2 Výroční zpráva a její obsah u subjektů veřejného zájmu	322
3.3 Zpráva o vztazích	324
3.4 Způsoby zveřejňování údajů z účetní závěrky a z výroční zprávy.....	325
3.5 Audit (ověření) účetní závěrky a výroční zprávy	328
4. Přehled o peněžních tocích (cash flow)	331
4.1 Úvod	331
4.2 Struktura a členění peněžních toků na činnosti (funkce).....	335
4.2.1 Základní struktura peněžních toků.....	335
4.2.2 Peněžní toky z provozní činnosti.....	335
4.2.3 Peněžní toky z investiční činnosti.....	336
4.2.4 Peněžní toky z finanční činnosti.....	337
4.2.5 Vykazování specifických položek v přehledu o peněžních tocích	337
4.3 Metody vykazování peněžních toků z provozní činnosti.....	339
4.4 Zdroj informací cash flow a analytická evidence.....	340
4.5 Souhrnný příklad na přehled o peněžních tocích (nepřímá metoda)	344

5. Konsolidovaná účetní závěrka	365
5.1 Obecná část.....	365
5.2 Vymezení konsolidačního celku.....	369
5.3 Konsolidační pravidla.....	371
5.4 První konsolidovaná účetní závěrka a rozdíl po první konsolidaci.....	372
5.5 Metody a systém konsolidace.....	373
5.6 Charakteristika metod konsolidace	374
5.6.1 Metoda plné konsolidace	374
5.6.2 Poměrná metoda konsolidace.....	375
5.6.3 Metoda ekvivalence.....	375
5.6.4 Vyloučení vzájemných operací	376
5.6.5 Konsolidovaná rozvaha a konsolidovaný výkaz zisku a ztráty.....	377
Přílohová část – účetnictví	379
Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví	380
Vyhláška č. 500/2002 Sb.	434
České účetní standardy – přehled	493
Přílohová část – daňové zákony	583
Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů.....	584
Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů	607
Vyhláška č. 146/1993 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů	838
Pokyn D-282	839
Pokyn D-285	848
Pokyn D-286	850
Pokyn D-288	855
Pokyn D-332	864
Pokyn D-333	884
Pokyn D-334	887
Vyhláška č. 463/2017 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad.....	893

Informace, stanoviska a sdělení k zákonu o daních z příjmů	895
Sdělení k § 19 odst. 3 písm. a) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění	895
Použití ustanovení § 36 odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZDP)	904
Sdělení Generálního finančního ředitelství k aplikaci ustanovení Čl. I bodu 2 a Čl. II bodu 2 zákona č. 402/2010 Sb.	906
Sdělení Generálního finančního ředitelství k aplikaci ustanovení Čl. I bodu 2 a Čl. II bodu 2 zákona č. 402/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 180/2005 Sb.	908
Informace Generálního finančního ředitelství k daňovému posouzení výstupu procesu registrace chemických látek	908
Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty	910
Přehled platných smluv České republiky o zamezení dvojího zdanění	1060